

WMVSŽ – Mediální výchova a jazyk současné žurnalistiky (ZS 2020 – 2021)

Pátek 25. 9. 2020: 13.45 – 17.00 (N 22)

Pátek 11. 12. 2020: 15.45 – 16.30 (N 22)

Mgr. Michal Kříž, Ph.D. | katedra českého jazyka (3.50) | michal.kriz@upol.cz

1. Mediální výchova jako součást vzdělávání. Mediální gramotnost. Koncepty mediální výchovy.

2. Médium a jeho druhy, masová média a mediální komunikace.

3. Tematický okruh 1 - Fungování a vliv médií ve společnosti:

3.1 Krátká historie (knihtisk → internet a VR)

3.2 Z čeho žijí média a kdo je vlastní

3.3 Typy médií (od veřejnoprávnosti k soukromníkům).

4. Tematický okruh 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:

4.1 Práce s realitou, jak vzniká zpravodajství a odlišnosti ve zprávách

4.2 Seriózní vs bulvární přístup ke zprávám; co je bulvár

4.3 Urban legends a hoaxy (máme právo lhát?).

5. Tematický okruh 3 – komerční sdělení (reklama, product placement):

5.1 Reklama aneb co mi chtějí prodat?

5.2 Jak působí obchodníci na zákazníky?

5.3 Jakou strategii a naučené postupy využívají reklamy?

6. Tematický okruh 4 - vnímání autora/zdroje mediálních sdělení:

6.1 Zpráva a názor: Kritické čtení zprávy a rozeznání chyb (skryté hodnocení)

6.2 Reklama a zpráva: odlišení komerčního a informativního sdělení. Proč se někdy navzájem podobají?

7. Tematický okruh 5 - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení:

7.1 Zpráva napříč spektrem médií (kronika): Na konkrétních příkladech rozlišujeme základní funkce mediálních sdělení: informovat, vzdělávat, získávat, bavit. Porozumění textu a analýza odlišností.

7.2 Jaké zprávy jsou důležité? Gatekeeping: Rozlišení informativního a uměleckého obsahu. Co je důležité, abychom opravdu (!) věděli?

7.3 Lži a polopravdy v médiích: Co je nebezpečné? Jakým způsobem lžou média, jak obelhávají lidé média. Na co si dát pozor.

7.4 Relevance odkazů na webu: samostatné využívání internetu pro vyhledávání informací i komunikaci.

Kolokvium: vytvořit pracovní list vztahující se k dané problematice (mediální výchova na ZŠ) + komentář.

Literatura:

Bělohlová, Eva. *Mediální výchova učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií*. Plzeň: Nakladatelství Fraus 2013.

Bína, D. a kol. *Výchova k mediální gramotnosti*. České Budějovice: Jihočeská univerzita 2005.

Dombrovská, M., Landová, H., Tichá, L. *Informační gramotnost – teorie a praxe v ČR*. Praha: Národní knihovna 2004.

Jiráček, J., Köpplová, B. *Média a společnost. Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Praha: Portál 2007.

Jiráček, J., Köpplová, B. *Masová média*. Praha: Portál 2015.

Manovich, Lev. *Jazyk nových médií*. Praha: Karolinum 2018.

McLuhan, Marshall. *Jak rozumět médiím: Extenze člověka*. Praha: Mladá fronta 2011.

Mičienka, M., Jiráček, J. a kol. *Základy mediální výchovy*. Praha: Portál 2007.

Pastorová, M., Jiráček, J. a kol. *K integraci mediální výchovy*. Olomouc: UPOL 2015.

Pospíšil, Jan – Závodná, Lucie Sára. *Mediální výchova* (učebnice, cvičebnice, metodika). Kralice na Hané: Computer Media 2009.

Reifová, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Praha: portál 2004.

Říčařová, Andrea (ed.). *Mediální výchova. Tvořivé náměty pro výuku průřezových témat na 2. stupni ZŠ*. Praha: Josef Raabe 2011.

Strculová, Vladimíra (ed.). *Mediální výchova: praktické náměty pro výuku na 1. stupni ZŠ*. Praha: Josef Raabe 2011.

Sochorová, Dagmar. *Mediální výchova. Reflexe učitelů českého jazyka a literatury*. Brno: Masarykova univerzita 2016.

Verner, P. *Mediální výchova: průřezové téma*. Praha: Albra 2007.

Odkazy:

Mediální výchova: průřezová témata

<http://www.prurezovatemata.cz/Metodikav%C3%BDukypr%C5%AF%C5%99ezov%C3%BDcht%C3%A9mat/Medi%C3%A1ln%C3%ADv%C3%BDchova.aspx>

Škola médií

<https://www.skolamedii.cz/>

Mediální výchova a mediální gramotnost

<https://medialnivychova.fsv.cuni.cz/mvp-50.html>

Průřezové téma: mediální výchova (RVP.cz)

<https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=3251>

Manipulátoři.cz

<https://manipulatori.cz/>

Hoax.cz

<http://hoax.cz/cze/>

Bez faulu.cz

<https://bezfaulu.net/>